

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 13.6.2006
KOM(2006) 304 wersja ostateczna

**KOMUNIKAT KOMISJI
DO RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

**Finanse publiczne w krajach unii gospodarczej i walutowej w 2006 r. – pierwszy rok
zrewidowanego Paktu na rzecz stabilności i wzrostu**

{SEC(2006) 751}

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Finanse publiczne w krajach unii gospodarczej i walutowej w 2006 r. – pierwszy rok zrewidowanego Paktu na rzecz stabilności i wzrostu

1. UPLYWA ROK OD ZREWIDOWANIA PAKTU NA RZECZ STABILNOŚCI I WZROSTU

Mija rok od czasu zatwierdzenia przez szefów państw i rządów krajów UE głównych elementów reformy Paktu na rzecz stabilności i wzrostu (Stability and Growth Pact, SGP), opartej na założeniach przedstawionych przez Komisję w komunikacie z września 2004 r. Komisja była zdania, że wzbogacone wspólne ramy fiskalne, kładące silny nacisk na kwestie gospodarcze, pozwoliłyby lepiej uwzględnić różnice w zakresie sytuacji gospodarczej wewnątrz rozszerzonej UE oraz zwiększyłyby wiarygodność SGP i identyfikację z paktem w państwach członkowskich, mając za oparcie kulturę solidnej polityki fiskalnej wypracowaną w UE w ostatnim dziesięcioleciu.

Reforma SGP w 2005 r. potwierdziła podstawowe reguły i zasady zawarte w traktacie WE i doprowadziła do osiągnięcia nowego porozumienia między 25 państwami członkowskimi w sprawie solidnych polityk fiskalnych. Pułapy deficytu budżetowego i długu publicznego w wysokości, odpowiednio, 3 i 60 procent wciąż są podstawą systemu. Zrewidowany SGP zawiera w szczególności szereg postanowień przyczyniających się do wczesnego stwierdzenia oraz bezzwłocznej i trwałej korekty nadmiernych deficytów budżetowych.

Dzięki reformie SGP ramy stały się zarazem bardziej elastyczne i mają lepsze uzasadnienie gospodarcze. Zrewidowany SGP koncentruje się w większym stopniu na zmianach poziomu zadłużenia oraz wdrażaniu polityk strukturalnych budujących potencjał wzrostu i zapewniających długoterminową stabilność finansów publicznych zgodnie ze strategią lizbońską na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Wprowadzono wymóg, by państwa członkowskie zintensyfikowały działania zmierzające do konsolidacji budżetowej podczas dobrej koniunktury, co jest konieczne do powstania rezerw dla okresów jej osłabienia. Cele średnioterminowe są wyraźniej powiązane ze stabilnością oraz specyfiką sytuacji poszczególnych krajów. W procedurze nadmiernego deficytu decyzje i zalecenia następują teraz po dokonaniu całościowej analizy ekonomicznej, przy tym większą wagę przykładają się do działań strukturalnych mających na celu konsolidację fiskalną, zaś mniejszą do nominalnych wyników krótkoterminowych.

Ogólnie rzecz ujmując, reforma z 2005 r. wzmocniła SGP i potwierdziła jego kluczową rolę w procesie koordynacji budżetowej jako instrumentu służącego osiągnięciu wysokiego stopnia stabilności makroekonomicznej, będącej zasadniczym warunkiem wzrostu gospodarczego i wzrostu zatrudnienia, zgodnie z tym co stwierdzono w zintegrowanych wytycznych.

Nowe ramy oficjalnie zaczęły obowiązywać latem 2005 r. w chwili przyjęcia przez Radę odpowiedniego pakietu legislacyjnego.¹ Od tego czasu państwa członkowskie, Komisja i Rada musiały poznać nowe zasady i zapewnić ich skuteczne wdrożenie. Po upływie roku od reformy Komisja dokonuje przeglądu wdrożenia zrewidowanego SGP i nakreśla przyszłe wyzwania.

2. DOŚWIADCZENIA ZDOBYTE W PIERWSZYM ROKU

Doświadczenia zdobyte w pierwszym roku stosowania zrewidowanego SGP są raczej pozytywne. Nastąpiło dostosowanie budżetowe, jak również sprawnie i konsekwentnie wdrożono procedury SGP, dysponując lepszym uzasadnieniem gospodarczym dla wydawanych decyzji i zaleceń. Pojawiają się jednak pewne obawy w kontekście wdrożenia zapobiegawczej części paktu, gdyż nie ma pewności, czy konsolidacja fiskalna będzie postępować na poziomie odpowiadającym polepszającym się perspektywom wzrostu. Oceną skuteczności zrewidowanego paktu będzie stopień niezbędnego dostosowania budżetowego osiągnięty przez państwa członkowskie w perspektywie wieloletniej.

(i) Pozytywne doświadczenia, zwłaszcza w zakresie części naprawczej SGP

Lepsze uzasadnienie gospodarcze decyzji i zaleceń wydawanych w ramach procedury nadmiernego deficytu

Zrewidowany SGP zawiera szereg ważnych postanowień, które pomagają we właściwym stwierdzeniu istnienia nadmiernych deficytów. Pozwala on lepiej ocenić specyficzne dla każdego kraju aspekty gospodarcze podczas stosowania procedury nadmiernego deficytu. Pakt przewiduje, że w przypadku gdy deficyt przekracza 3 procent PKB, Komisja powinna zawsze sporządzić sprawozdanie zawierające ogólną ocenę sytuacji gospodarczej i budżetowej w danym państwie członkowskim. Od marca 2005 r. Komisja przygotowała takie sprawozdania dotyczące trzech państw członkowskich. Sprawozdania uwzględniały wszystkie aspekty, które wydawały się właściwe do oceny sytuacji przy stwierdzeniu istnienia nadmiernego deficytu i wyznaczaniu terminu jego korekty.

Zrewidowany SGP nadal jest systemem opartym na zasadach

Zrewidowany SGP stanowi, że deficyty przekraczające 3 procent PKB, które nie mają charakteru przejściowego lub nie są zbliżone do wartości referencyjnej, należy uznać za nadmierne. Od czasu reformy wszystkie deficyty przekraczające 3 procent PKB — w niektórych przypadkach w niewielkim stopniu — uznano za nadmierne. Potwierdza to, że SGP nadal jest z założenia systemem opartym na zasadach, co daje najlepszą gwarancję egzekwowania zobowiązań i równego traktowania wszystkich państw członkowskich.

Wyznaczono rozsądne terminy korekty nadmiernych deficytów, ...

Chociaż wymóg szybkiej korekty nadmiernych deficytów pozostaje główną wytyczną przy formułowaniu zaleceń Rady, Rada wykorzystała możliwość oceny ekonomicznej w procedurze nadmiernego deficytu, tak aby państwa członkowskie mogły w rozsądnym

¹ Rozporządzenia Rady 1055/05 oraz 1056/05 zmieniające rozporządzenia Rady 1466/97 oraz 1467/97 przyjęto dnia 7 lipca 2005 r.

terminie skorygować nadmierny deficyt. Z tego względu dla państw członkowskich mających niski potencjał wzrostu gospodarczego wyznaczono dłuższe terminy korekty znacznego nadmiernego deficytu (2-3 lata). Państwom członkowskim o deficycie niewiele przekraczającym 3 procent i przewidywanym wzroście bliskim potencjałowi lub wyższym wyznaczono krótkie terminy.

Lepsza współpraca na poziomie UE umożliwiła wyznaczenie terminów uwzględniających strategię konsolidacji budżetowej przewidziane na szczeblu krajowym, pod warunkiem że strategię te były w pełni zgodne z zasadami SGP.

...ale zalecono poważne działania strukturalne

Uwzględnienie sytuacji gospodarczej nie spowodowało złagodzenia decyzji i zaleceń, czego obawiano się w trakcie przygotowywania reformy. Dostosowania fiskalne, których Rada wymagała na podstawie zrewidowanego SGP od państw członkowskich w procedurze nadmiernego deficytu były znacznie większe niż zalecane wcześniej, a także większe niż wskaźnik corocznej korekty salda, wynoszący co najmniej 0,5 procent PKB w ujęciu strukturalnym. Ponadto zalecane strukturalne korekty salda nie obejmują jednorazowych środków, jak również środków o przejściowym wpływie na równowagę budżetową. Dzięki temu można skoncentrować się na tych środkach, które przyczyniają się do solidnych finansów publicznych, oraz do stabilności budżetowej w perspektywie długoterminowej, a także zapewnić trwałą korektę nadmiernych deficytów.

Cele budżetowe państw członkowskich w procedurze nadmiernego deficytu ogólnie odpowiadają wymogom ustanowionym przez Radę w zaleceniach, co sugeruje, że nowy pakt ma silniejszy wpływ na krajowe plany i decyzje dotyczące polityki budżetowej. W przyszłym roku będzie można lepiej ocenić, czy przekłada się to na konkretne działania. Aby przeprowadzić skuteczne działania, Komisja jest gotowa zastosować niezbędne środki w razie nieprzestrzegania przez państwa członkowskie zaleceń Rady.

Większa uwaga kierowana na poziomy i zmiany zadłużenia

W związku z procedurą nadmiernego deficytu więcej uwagi poświęcono zmianom zadłużenia. Oceniono, czy poziomy zadłużenia powyżej 60 procent PKB zmniejszały się wystarczająco szybko i zbliżały się do wartości referencyjnej we właściwym tempie. Dokładniej kontrolowano operacje mające negatywny wpływ na poziomy zadłużenia, w tym zmiany korekty przepływów kapitału.

Lepszy dialog gospodarczy między Komisją, Radą i państwami członkowskimi

W marcu 2005 r., przyjmując zrewidowany SGP, Rada podkreśliła znaczenie wzmożonej współpracy między Komisją, Radą i państwami członkowskimi w celu wzmocnienia wdrożenia zasad SGP i identyfikacji państw członkowskich z paktem.

Doświadczenia zdobyte w okresie stosowania zrewidowanego SGP pokazują, że istnienie większych możliwości dla ekonomicznej oceny procesu kontroli budżetowej zachęciło do konstruktywnego i przejrzystego dialogu na poziomie UE, dotyczącego sytuacji poszczególnych krajów w kontekście polityki gospodarczej. Skutkiem tego było zwiększenie wzajemnego wsparcia i wzajemnej presji, co w powiązaniu z lepszym uwzględnianiem zaleceń Rady przez zainteresowane państwa członkowskie przyczyniło się do sprawnego funkcjonowania paktu. Należy w związku z tym zwrócić uwagę na zgodność – od czasu

reformy SGP – opinii Komisji i Rady na temat oceny aktualizacji programów stabilności i konwergencji z 2005 r. oraz na temat zaleceń i decyzji podejmowanych w ramach procedury nadmiernego deficytu.

(ii) Obawy dotyczące wdrożenia zapobiegawczej części Paktu

Z uwagi na powtarzające się dotychczas przypadki nieosiągnięcia średnioterminowych celów budżetowych, reforma SGP z 2005 r. wprowadziła szereg zmian wzmacniających pakt w części zapobiegawczej dzięki lepszemu uzasadnieniu.

W pierwotnym Pakcie na rzecz stabilności i wzrostu krytykowano jednolity średnioterminowy cel bliski zerowemu deficytowi lub w postaci nadwyżki budżetowej w niektórych krajach, w których widoczny był wysoki nominalny wzrost. Zrewidowany SGP nie wymaga od państwa członkowskiego dążenia do osiągnięcia jednolitej sytuacji budżetowej bliskiej zeru w perspektywie średnioterminowej. Dla każdego kraju ustalono zróżnicowane cele średnioterminowe, uwzględniając specyficzną dla każdego kraju sytuację gospodarczą i budżetową, tak aby zapewnić dostateczny margines bezpieczeństwa w odniesieniu do wartości referencyjnej wynoszącej 3 procent PKB oraz osiągnąć i utrzymać długofalowo rozsądne poziomy zadłużenia. Zrewidowany SGP zawiera również szereg solidnych i elementarnych zasad polityki budżetowej dla tych państw członkowskich, które nie osiągnęły jeszcze celu średnioterminowego, i dotyczących polityki fiskalnej w fazie ożywienia cyklu koniunkturalnego. Szczególnie państwa członkowskie w strefie euro lub uczestniczące w mechanizmie kursów walut (ERM-II) powinny dążyć do strukturalnej rocznej korekty deficytu o 0,5 procent PKB. Bardziej intensywne działania dostosowawcze należy podjąć w czasie dobrej koniunktury.

Specyficzne dla każdego kraju średnioterminowe cele budżetowe odzwierciedlają podstawy gospodarcze i strategie krajowe,...

W zaktualizowanych programach stabilności i konwergencji z 2005 r. dla każdego państwa członkowskiego ustalono różne średnioterminowe cele budżetowe. W krajach, w których występowało stosunkowo duże ryzyko dla stabilności budżetowej (wysoki poziom długu, mały potencjał wzrostu), celem średnioterminowym było zrównoważenie bilansu lub mała nadwyżka. Państwa członkowskie o niskim zadłużeniu i dużym potencjale wzrostu dążą do deficytu nie wyższego niż 1 procent PKB, dającego pole manewru polityce budżetowej, a jednocześnie utrzymującego zadłużenie na rozsądnym poziomie.

Co ciekawe, niektóre kraje zaproponowały cele średnioterminowe bardziej ambitne od tych, których wymaga się w zrewidowanym SGP. W większości przypadków miało to umożliwić spójność celów ustalonych w kontekście europejskim i w krajowej strategii na rzecz zapewnienia stabilności finansów publicznych. Świadczy to o tym, że cele, które lepiej odzwierciedlają sytuację gospodarczą poszczególnych krajów w rozszerzonej UE składającej się z 25 państw członkowskich, są chętniej przyjmowane za podstawę polityki budżetowej na poziomie krajowym.

...natomiast zaplanowane działania budżetowe służące osiągnięciu tych celów nie zawsze są wystarczająco ambitne i nie prowadzą do osiągnięcia korekty zadłużenia o 0,5 procent w 2006 r.

Aktualizacje programów stabilności i konwergencji z 2005 r. potwierdziły zamiary zbliżenia się do średnioterminowego celu budżetowego przez państwa członkowskie, które jeszcze tego

nie dokonały. Jednakże z uwagi na dużą w niektórych przypadkach przepaść między obecną sytuacją budżetową a ostatnio uzgodnionymi średnioterminowymi celami budżetowymi specyficznymi dla każdego kraju, spodziewano się bardziej intensywnych działań w zakresie konsolidacji budżetowej.

Plany budżetowe państw członkowskich, które jeszcze nie osiągnęły średnioterminowego celu (wyłączając kraje objęte procedurą nadmiernego deficytu), na lata 2007 i 2008 są zgodne z referencyjną wartością dostosowania wynoszącą 0,5 procent PKB ustaloną w nowym SGP. Jednak planowane dostosowanie na rok 2006 daleko odbiega od wartości referencyjnej. Według wiosennej prognozy Komisji przeciętne dostosowanie strukturalne w UE nie poprawi się, a w niektórych państwach członkowskich ulegnie pogorszeniu, co spowoduje ekspansywność i procykliczność polityki fiskalnej. W celu zmniejszenia przepaści między faktycznymi działaniami a wymogami SGP niezbędne będzie rygorystyczne wykonanie budżetu, a w razie potrzeby dodatkowe środki konsolidacji w 2006 r., oraz ambitne plany polityki fiskalnej na 2007 r.

Pomimo zauważalnej poprawy wciąż istnieją pewne wątpliwości co do wiarygodności średnioterminowego dostosowania budżetowego zaplanowanego przez państwa członkowskie

Doświadczenia zdobyte w okresie stosowania pierwotnego SGP wykazały, że dla wiarygodności średnioterminowych planów budżetowych niezbędne jest oparcie ich na realistycznych i ostrożnych prognozach makroekonomicznych oraz wspieranie ich stałymi środkami i reformami strukturalnymi. W tej kwestii oceny także nie są jednoznaczne.

Pozytywną cechą ostatniego pakietu programów stabilności i konwergencji jest to, że średnioterminowe prognozy budżetowe są przeważnie oparte na realistycznych założeniach makroekonomicznych. Jest to duża poprawa w stosunku do ubiegłych lat, kiedy prognozy budżetowe były zwykle oparte na przesadnie optymistycznych prognozach makroekonomicznych. Inna pozytywna zmiana to zaniechanie stosowania środków jednorazowych i innych tymczasowych środków w perspektywie średnioterminowej. Takie środki stanowią mniej niż 0,1 procent PKB Unii w 2006 r. i są praktycznie niezauważalne w latach 2007 i 2008. Jednak w wielu przypadkach środki będące podstawą przewidywanej konsolidacji nie są wystarczająco zdefiniowane. W niektórych programach powodem do niepokoju jest połączenie zaplanowania dostosowania budżetowego na późniejszy okres z brakiem określenia środków będących podstawą przewidywanej konsolidacji.

3. PRZYSZŁE WYZWANIA

Ogólnie rzecz ujmując, roczne doświadczenia wyniesione w trakcie stosowania zrewidowanego SGP świadczą o tym, że system budżetowy w UE odzyskuje wiarygodność. Dzięki reformie SGP możliwe jest lepsze uzasadnienie gospodarcze reguł, większy stopień identyfikacji z systemem przez państwa członkowskie oraz jego bardziej sprawne i sprzyjające współpracy stosowanie. Te zmiany pozwalają optymistycznie ocenić przyszłe stosowanie paktu. Niemniej jednak, wybiegając w przyszłość można już określić szereg stojących przed paktem wyzwań.

(i) Zapewnienie stosowania zasad reformy w okresach dobrej koniunktury

Wyniki budżetowe w 2005 r. są zadowalające. Deficyt nominalny w UE zmalał do 2,3 procent PKB z 2,6 procent PKB w 2004 r. Saldo strukturalne poprawiło się o blisko $\frac{3}{4}$

procent PKB, co stanowi najlepszy wynik od 1997 r. Większa od spodziewanej redukcja zadłużenia była głównie wynikiem zwiększonych dochodów, które zgodnie ze zmienionymi zasadami przeznaczono na zmniejszenie deficytu, ale przyczyniła się do tego także bardziej dynamiczna realizacja polityki.

Wskaźniki i prognozy ekonomiczne potwierdzają, że w UE utrzymuje się tendencja wzrostowa warunków koniunkturalnych. Dotychczasowe doświadczenia uwydatniły znaczenie prowadzenia ostrożnej polityki budżetowej w okresach dobrej koniunktury, aby zahamować akumulację zadłużenia i zapewnić jego redukcję do zrównoważonego poziomu. Analiza wykazała, że procykliczne polityki fiskalne były dosyć częste w UE w ubiegłych dekadach, a tegoroczne sprawozdanie dotyczące finansów publicznych w krajach unii gospodarczej i walutowej dowodzi, że procykliczne polityki fiskalne realizowano głównie w okresach dobrej koniunktury. Niedopuszczanie w strefie euro do polityki procyklicznej w okresach dobrej koniunktury jest konieczne do szybkiego osiągnięcia bardziej zrównoważonej sytuacji budżetowej i może przyczynić się również do takiego połączenia polityki fiskalnej i monetarnej, które będzie wsparciem dla wzrostu i zatrudnienia. Plany budżetowe opracowane przez państwa członkowskie na 2006 r. oraz aktualne prognozy gospodarcze Komisji pozwalają sądzić, że obecna poprawa nie jest na razie wykorzystywana do przyspieszenia konsolidacji budżetowej ani w dążeniu do konsekwentnego zmniejszenia długu państwowego. Większe dostosowania fiskalne powinny mieć miejsce w 2006 r. Komisja będzie wykonywać swoje zadanie polegające na wspieraniu wzajemnego wsparcia i wzajemnej presji, koniecznych do zapewnienia bardziej rygorystycznego wykonania budżetów na 2006 r. i sporządzenia ambitnych budżetów na 2007 r.

(ii) Większa koncentracja na stabilności finansów publicznych

Pomimo postępów w redukcji ogólnego deficytu budżetowego wskaźnik zadłużenia wzrósł w UE z 62,4 procent PKB w 2004 r. do 63,4 procent PKB w roku 2005. W przyszłych latach przewiduje się, że większy wzrost gospodarczy w połączeniu ze stałą podstawową nadwyżką odwróci tendencję wzrostu wskaźnika zadłużenia obserwowaną od 2003 r. Wskaźnik zadłużenia zmniejszy się do nieco poniżej 63 procent PKB w 2007 r. W związku z długoterminowymi problemami budżetowymi, z którymi styka się większość państw członkowskich, konieczne będzie wkrótce znaczne zmniejszenie wskaźników zadłużenia.

W związku ze starzeniem się społeczeństw stabilność finansów publicznych musi stać się podstawowym celem polityki we wszystkich państwach członkowskich UE. W zrewidowanym SGP słusznie przywiązuje się większą wagę do zadłużenia i aspektów stabilności. Od wprowadzenia reformy dokonano znacznego postępu w zrozumieniu zależności między kwestiami budżetowymi a starzeniem się społeczeństw. W szczególności Komisja i państwa członkowskie zgodziły się na liczbowe wyrażenie wpływu starzenia się społeczeństw na finanse publiczne.²

W przyszłości konieczny jest dalszy postęp w celu lepszego zintegrowania długoterminowych i krótkoterminowych problemów polityki fiskalnej. Do końca 2006 r. Komisja przedstawi sprawozdanie dotyczące możliwości bezpośredniego uwzględnienia kwestii równowagi przy ustalaniu średnioterminowych celów budżetowych specyficznych dla poszczególnych krajów.

² Długoterminowe prognozy budżetowe uaktualniono na podstawie wspólnie uzgodnionych założeń i metod odnoszących się do szerokiego zakresu pozycji budżetowych (emerytury, opieka zdrowotna, sektor opiekuńczy, edukacja i zasiłki dla bezrobotnych).

Niektóre wstępne kwestie zawarto już w sprawozdaniu „Finanse publiczne w UGW — 2006”, w celu podjęcia dyskusji na temat alternatywnych rozwiązań.

(iii) Poprawa zarządzania statystyką

Przyjmując reformę SGP Rada uznała, że skuteczne wdrożenie systemu fiskalnego jest w dużej mierze uzależnione od jakości, wiarygodności i terminowości zharmonizowanej statystyki fiskalnej, zgodnej z europejskimi standardami rachunkowości. Rada stwierdziła, że należy wzmocnić prowadzone obecnie prace nad usprawnieniem europejskiego systemu statystycznego w zakresie rzetelności i wiarygodności.

W wyniku różnych zmian w kilku ubiegłych miesiącach nastąpiła poprawa sytuacji. Rada zmieniła rozporządzenie regulujące przekazywanie danych finansowych przez państwa członkowskie w celu poprawy zdolności operacyjnej Eurostatu w zakresie oceny jakości statystyki państwowej i zwiększenia przejrzystości procedury opracowywania i przekazywania danych.³ Dnia 25 maja 2005 r. Komisja wydała zalecenie, by państwa członkowskie przyjęły Kodeks postępowania w statystyce europejskiej jako wspólny zbiór standardów dla organów statystycznych w EU, i w rezultacie odpowiednio wzmocniono strukturę instytucjonalną krajowych i wspólnotowych organów statystycznych.⁴

Przy wykorzystaniu tych osiągnięć konieczny jest dalszy postęp w celu zapewnienia odpowiednich metod, zasobów i możliwości niezbędnych do sporządzania wysokiej jakości statystyk na poziomie krajowym i europejskim.

(iv) Lepsza synergia polityki fiskalnej i wzrostu

Polityka fiskalna najlepiej przyczynia się do wzrostu poprzez tworzenie stabilnych warunków makroekonomicznych, na co również wskazano w zintegrowanych wytycznych dla wzrostu i zatrudnienia. Niemniej jednak możliwe i konieczne jest dalsze wzmocnienie synergii. Kwestią problematyczną jest na przykład sposób wprowadzenia reform, które jednocześnie umożliwiają osiągnięcie zrównoważonej sytuacji budżetowej i zwiększenie potencjału wzrostu. Z takiego punktu widzenia należy rozpatrzyć możliwość, wynikającą z reformy SGP, uwzględnienia głównych reform strukturalnych przy wytyczaniu ścieżki dostosowań do średnioterminowego celu. W tym celu należy lepiej zrozumieć i zmierzyć gospodarcze i budżetowe efekty reform strukturalnych. Ponadto dążąc do uzyskania zrównoważonej sytuacji budżetowej ważne jest, aby budżety były ukierunkowane na priorytety stymulujące wzrost oraz aby zapewnić optymalne wykorzystanie szans pojawiających się w wyniku redukcji zadłużenia. W tym zakresie znaczący wkład mogą stanowić średnioterminowe zasady budżetowe; zasady istniejące w wielu państwach członkowskich mogą przy tym służyć za dobry przykład dla innych.

W celu wspierania stabilnego i zrównoważonego wzrostu w państwach UE, zwłaszcza w tych państwach członkowskich, które ciągle są w procesie konwergencji, szczególną uwagę należy zwrócić na wpływ polityki fiskalnej na zmiany sytuacji makroekonomicznej. Ocena polityki

³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2103/2005 (Dz.U. L 337 z 22.12.2005 r.) zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 3605/93 (Dz.U. L 332 z 31.12.1993 r.).

⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zalecenie Komisji w sprawie niezależności, wiarygodności i odpowiedzialności krajowych i wspólnotowych organów statystycznych (COM (2005) 217).

fiskalnej w kontekście zapobiegawczej części SGP powinna skupiać się bardziej na ogólnej sytuacji makroekonomicznej danego państwa. Szczególną uwagę należy zwrócić na zmiany w bilansie handlowym i płatniczym, inflację i konkurencyjność.

(v) Wspieranie zasad budżetowych oraz instytucji na poziomie krajowym

W porozumieniu w sprawie reformy SGP podkreślono, że krajowe organy fiskalne i zasady fiskalne mogłyby odgrywać większą rolę w krajowej kontroli budżetowej. Doświadczenia zebrane w niektórych krajach UE pokazują, że dobrze opracowane zasady fiskalne oraz organy fiskalne wspierają osiągnięcie zrównoważonej sytuacji budżetowej i pozwalają uniknąć procyklicznych polityk w okresach dobrej koniunktury. Komisja pozytywnie przyjęła oświadczenie ministrów finansów w związku z reformą SGP, dotyczące znaczenia opracowania właściwych zasad fiskalnych i organów fiskalnych na poziomie krajowym.

W celu zachęcenia do debaty nad wpływem systemu instytucjonalnego na wyniki budżetowe, w sprawozdaniu „Finanse publiczne w UGW — 2006” zawarto opracowania analityczne dowodzące, że państwa członkowskie stosujące numeryczne zasady fiskalne mają zwykle mniejsze deficyty i rzadziej stosują procykliczne polityki fiskalne. Jednocześnie sprawozdanie sugeruje, że istnienie krajowych organów odpowiedzialnych za niezależne analizy i zalecenia w dziedzinie polityki fiskalnej i sporządzających niezależne, wiarygodne prognozy gospodarcze ma pozytywny wpływ na wyniki budżetowe. W sprawozdaniu zanalizowano doświadczenia specyficzne dla poszczególnych krajów oraz określono pożądane cechy zasad fiskalnych oraz organów fiskalnych. Należy kontynuować tego rodzaju prace, aby upowszechniać sprawdzone rozwiązania.

Postęp można także osiągnąć dzięki lepszemu współdziałaniu krajowych procedur budżetowych i ram UE. Dzięki temu dyskusje na poziomie UE zostaną w większym stopniu uwzględnione przy sporządzaniu krajowych budżetów. Bardziej ożywione dyskusje na poziomie UE, poprzedzające przygotowanie projektów budżetów państw członkowskich na kolejny rok, korzystnie wpłyną na identyfikację państw członkowskich z koordynacją polityki UE. Umożliwi to również krajowym parlamentom większy udział w unijnym procesie koordynacji i kontroli budżetowej.